

Előszó

A *Kelléket* 1994–1995 telén alapítottuk másod- és harmadéves filozófia szakos hallgatókként. A filozófia oktatását magyar nyelven négy évvel azelőtt, 1990–1991-ben indították újra a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, miután évekig tilos volt oktatni mind románul, mind pedig magyarul. Ifjú embe-rekként azt gondoltuk, hogy a filozófiát ezek után feltétlenül népszerúsíteni kell a szélesebb nyilvánosság előtt, s ennek legjobb módját egy filozófiai folyóirat alapításában láttuk.

Tíz esztendő távlatából visszagondolva minderre úgy látjuk, hogy két okból is kétes kimenetelű vállalkozásba fogtunk. Először is a kontinentális filozófia, amelyről akkoriban mi magunk is igen keveset tudtunk, de amelyért lelkesedtünk, s amelynek a népszerűsítésére vállalkoztunk, a 19. század óta meglehetősen historikus tudomány, ami ma már többet foglalkozik önnön múltjával, mint a szabadság, boldogság vagy igazság klasszikusnak számító filozófiai kérdéseivel. Nyelvezete, hasonlóan a többi humán- és társadalomtudomány nyelvéhez, megtelt szakterminusokkal, módszere pedig inkább a filológiai kutatásával rokon, semmint a hagyományos, érvelve kifejtő beszélgetés logikájával. Ebből adódik, hogy a mai filozófiai szövegek, ha nem is csupán szakemberek által élvezhetőek, de mindenképpen csak a szakmabeliek számára érthetőek maradéktalanul. A másik dolog, amit megint csak nem vetünk kellőképpen figyelembe, hogy a filozófia magyar nyelvű művelésének erdélyi hagyományai meglehetősen szakaszosak, töredezettek, aminek egyik következménye, hogy a filozófiai típusú tudás, érvkészlet, kritikai szemléletmód máig sem szerve-sült ebben a kultúrában. Egy olyan közeghez kívántunk szólni tehát, amely ugyan nem ellenséges a filozófiával szemben, inkább csak közömbös.

Az, hogy egy nehezen emészthető hagyományt egy iránta közömbös kultúrában nehéz népszerűsíteni, csak fokozatosan, lépésről-lépésre vált világossá számunkra. Ám ahogy ez a felismerés egyre világosabbá vált, úgy idomult ehhez a mindenkori szerkesztői elképzelés is. Optimálisnak végül is azt találtuk, ha tematikus számokat szerkesztünk, lehetőleg népszerű témákról, és olvasható, esszéisztikus formába öntjük ezeket, anélkül, hogy mindeközben feladnánk a szakmai igényesség követelményét. Sok esztendő után elmondhatjuk, hogy ez nem volt könnyű feladat. Volt, amikor sikerült, volt, amikor nem, s ennek függvényében jelentettünk meg sikeres vagy kevésbé sikeres számokat.

Amit a tíz évről, zárzó gyanánt, összefoglalóan elmondhatunk, hogy sikerült egy többé-kevésbé stabil és megbízható olvasógárdát szereznünk a folyóiratnak, továbbá sikerült elérnünk, hogy a lapot – legalábbis akadémiai közegben – számon tartják. Lehet, hogy nem ez volt a cél, de egy olyan eredmény, ami véleményünk szerint megérdemel egy szerényebb jubileumot. Ennek részét képezi jelen ünnepi számunk is, ami a *Kellék* eddigi, huszonnégy számából közöl válogatást, a szerkesztők szavazatai alapján.

A szerk.

